

Zalán Tibor versei

TARTALOM

A névtelen velszi bárd

Áradás

Beckett

Bejárás

Bocsánat-vers

Elbizonytalanodás

Elemek

Mediterrán tél

Elsüllyedt szonettek

Elutasítás

Érintés

Évforduló

Fél-halandzsa

Halvér

Hamuszárnyak

Homály

Júlia, szépasszony

Kő

Költözés

Közeledés

Languszt

Mázolás

Meredély

A szomjúság nyelvén

Mesterszonett-kópiák

Növekedés

Összpróba

Poszt

Rétegek

Záróra táján

Magány-sorok 1994-ből

Szemben

Távolodás

Utazó

Variáció

szétterjedés, zuhanás

A névtelen velszi bárd

Kering a szél, a déli szél,
iszapba bútt halak
tátogják, éljen Eduárd,
és néma szájukat

feszíti kín, feszíti gyász.
Hazug lett mára Velsz.
Kiszáradt lelkek árnya és
rongy nép, *mit benne lelsz.*

Ötszáz bizony, dalolva ment,
mi' szép volt, istenem,
Edwárd király, angol király,
te tetted ezt velem.

Ahányan álltak lángba ott,
hősökké lettek mind.
Emlékük sír a lanton még -,
példájuk visszaint.

Utódjaik szép sírjokon
pergetnek könnyeket,
s a könyvek lapjain nevük
csillagja rengedez.

Övék a hír, s a rang, s a bér,
utóbb' lehet halál,
bár voltak bizton ostobák,
te tetted, ezt, király!

Legtöbbjük rosszul pengetett,
a nyelv gyalázva volt,
ha szájukból a drága vers
akár moslék omolt.

Legtöbbjük bárd alá való
hitvány rossz udvaronc,
ki kapva kap, hogy név legyen,
ha elfogyott a konc.

Szolgáid szétszáguldtanak,
ország szerint tova,
de megvolt nekik mondva, hogy
kihez, miért, hova.

Az első ötszáz énekes
nevét a *bárd-nagyok*
erős listája rögzíté,
amin én nem vagyok.

Nem tartozám, se *itt*, se *ott*,
így hát nem szólhatok,
szavam legyen bár mennyverés,
erős az ő okuk.

S hogy tenni vágyván elmenék
nagy Montgomerribe,
vad szolgák állták útamat,
»itt légy se kint, se be«.

Ezért ne vedd zokon Milord,
ha kérdésem teszem,
a három bárd, ki átkot tön,
hogyan, hogy bé megyen?

Hisz őrzik úgy a zsarnokot,
hozzá a szél se ér,
Ajtó megől fehér galamb...
A fészket hol lelém?

De vakmerőn s hivatlanúl,
honnán, ki így belép
a fölpanaszló ifju is -
hogyan jutott eléd?

Megmondom én, bár nagy harag
követné szólamom,
ám mit tegyek, ha oly' a rend,
nem hagynak szólanom.

E három bárd, ki hírnevét
ily bátran szerzi meg,
a várban régen bent lakott,
tartotta úri kegy.

Midőn elzengték szólamuk
mindhárom visszalép,
s egy rejtekajtó zegzugán
lett lépre csalt a nép.

Ötszáz bizony, dalolva ment,
de él e három még
a montgomerri vár ura
becsült vendégeként.

Továbbra is az ő daluk,
mit bír a hívatal,
üzente, fogjam bé pofám,
külömben megvasal.

Hát így vagyunk, e tartomány
ilyen kicsiny, s hamis,
hogy *éltünk immár hasztalan,*
gyanítom magam is.

Mióta éltem, forgószél
keverte föl a gázt
köröttem, s nem tudom ma már
mi végre voltam az,

ki írta, írta énekét,
gondolta, így a jó,
s másokkal indul íme most
az öröklét-hajó.

Edwárd király, angol király,
te régen lent rohadsz,
de talpnyalóid íme fent
osztják a csókokat.

A pányvavesztett tartományt
a régi úrjaid
rabolják, fosztják most tovább,
s a lantok húrjait

méltatlan udvaronc-sereg
vad hévvel tépdesi,
új kiskirályok asztalát
harsogva élteti.

Vadat és halat, s mi jó falat
zabáltatnak velük,
s nekem, ha *egy madárka jut*,
akár a főm veszik.

Ötszáz bizony dalolva ment,
de vajh hiába ment.
Bár tudjuk jól, a falba kell
a friss ember-cement.

Nem csókoltam a lábadat,
övékét sem fogom,
ha kell a nyál, hát arra vár
a sok költő-rokon.

Ülök tovább a vackomon,
majd elfelejtenek,
mert arra jó e rossz világ,
s a hitvány emberek.

Se egy, se ötszáz nem leszek,
se bölcs, se jó, se rossz,
s ha jó időm, majd *ágyban* és
párnák közt meghalok

Áradás

Rábízta egy
névmásra a tekintetét
Sokáig nem történt
semmi. Sokáig lebegett
a semmi történésein. Végül
már mindegy volt
számára
hol
mikor feje
körül hajnalodni kezdett

Beckett

Magányos törésvonalak, fekete
mennyező az elhallgatás
téglaiban.
Ember súlya, meg-
roppan alatta az ág
És csönd csönd
csönd és csönd
csönd a csönd után a
csönd

Bejárás

előbb
előbbre mozdul
mozdul el
elmozdul
mozdul oda
oda onnan
onnan mozdul
mozdul el
elmozdul
mozdul utána
után

Bocsánat-vers

Üvegrózsa csöndjében *hajnal*
Kibontott hajjal áll ott
a homály ágai meztelen
vállához érnek
Valaki *angyal* vagy kísértet
száll a fénynek
és ő lehajtott fejjel várja
hogyan szótlan kezét az arcán
elaltassa
Részeg balta nyúl ki
a derengésből - izzó fehérbe
áttakarja
Pedig a másik érte járja
elvadult útjait hogy magányát
kitalálja
S míg bent összedől minden
fent száll a fénynek az
angyal vagy *kísértet*
és zokog mert nehéz a repülés
mely könnyűvé és sóssá
teszi a létet

Elbizonytalanodás

Megéri. Nem fáj.
Nem érinti meg. Fáj.
Nem fáj. Megéri.
Fáj. Megéri. Nem.

Elemek

Ki akar szabadulni
a szoros szerkezetből.
Valahol emlék
csendül, valaki a halálának
örül. Résnyire
nyitott ablakon át felhők
vonulnak, vonat tolat
keresztül a szobán. Füstjében
zuhanyrózsák áznak

Mediterrán tél

Géczi Jánosnak

*borókafenyők alatt énekeltek a csontok, szétszórtan és ragyogva
örültünk, hogy szétszórattunk, nem voltunk egymás javára...*

T.S.E.

Most pedig ezek a - hogy is mondjam - *idők*
hajnalig forgolódtam fetrengtem az ágyban
egyenlőtlen küzdelem volt ez is akár a többi
eltévedt repülők köröztek fejem fölött
az égen vártam előbb-utóbb majd csak
kioldják bombáikat rám és szétveretődik tőlük
ágy párna a néhány elgurult borosüveg
üreg marad csak szobám
helyén melyet majd esővízzel
tölt meg a gondoskodás látszatára mindig
kész ég - s a vízzel homokozó kisgyerek
szomjúságom fokozódott de nem nyúltam
mégse pohár után
ez új - láttam arcom fehéren
derengeni betegen a nyúlós
homályban éreztem a verejték
államat megkerülve ravaszul a nyakamba
kanyarodik alá hűsített - poppea nyakát
a mély kígyó a tengerparti éjszakában akár -

De te szomorú vagy
átérezni ezt az agyat lassan elborító ködökön is
kezed a semmivel babrál
kaszál bele a levegőbe
legalábbis igen egy fuldokló mozdulatai
rajzolódnak szét az éjszakában
valaki elővezeti a lovakat és vadászatra
indul a fényes kendőket lobogtató kompánia
felsír a róka
egymásba kapaszkodik
nyúl és bémész fácángyerek
agárpofáját fölėje tátja a gyulladt horizont
Rémes ez így
lovak hatalmas tomporán dereng fel
a hajnal és el is ring velük
nyomban homály kél itt és
kegyetlen élességgel rajzolódnak ki
az elhagyott tájban szétszórt csontok
szőlőtőkék - egymásba görcsölt birkózó kezek
akár lehetnének mondjuk azok is

mások is mindegy hogy mik
terméketlen mosoly dermed szét míg
a félig kicsapódó ablakon valami madár
vagy inkább denevér nyomakszik elő
terpeszkedik fölfelé véres száját mutatva
az öklendező magasnak
bokrok takarják el édes szomorú terhüket
a sok halottakat a rejtőzködő élőket
és must lányszaga lengi be derengi át
hajlongja szét őket mindezért

Szólítottak érezhattuk magunkat
bár jó lett volna megtudni még akkor *ott*
ki szólít és mit akar velünk vagy csak
a borokkal és a nőkkal és a lázas igyekezetben
elkapkodott dolgokkal fölvert agyunk
tévesztett meg bennünket
s a túlparton meglátni vélt *birtokok*
nem voltak egyebek
a gőz kicsapódott formáinál
kik gögösen és hívogatón
fölmeredtek csábítva elhagyni
lassú könyveket
s a forma hűvös oszlopcsarnokát
múlt és jövő könnyedén fölénk feszíthető
sátorponyváját
és rontani bele bátran és ostobán abba
amiről ma sem tudjuk pontosan mi
és hol húzódnak a határai és miféle erő
küldte vetítette szüntelen
a délibábokat mégis a horizontja fölé
De te szomorú
vagy és már nem vakmerő mint úgy
mint akkor róma aranyfényei
hiába nyúlnak el mostanra
fekete sarus sárfoltos asztalodig
elveszített birodalmak kavargóznak
kergetőznek elfelejtett vásznanon
és zenék melyekben már soha
nem mártózol meg - soha
igen eljön az idő és kérdéseire nincsenek
még készen a válaszok csak a dadogás
és a kinyílt ablakok és
a rajtuk kiszállt tompa denevérek
musttól megrészegedett vámpírárnyak
nyomukban a csikorgó aranyvértben
gőzölgő marcona légionáriussal
De talán
a hajó már elindult zajos kikötőjéből
rajta a vágyott rakománnyal

olajjal és mézzel hamuval
és a halottak testére kenhető illatos füvekkel
a hajó melynek árbocát
soha nem láthatja meg élő
s a vizek sötéten csapdossák mossák
az orrára faragott
haragos férfiarcot csámpás oroszlánpofát

Az éjszakáról kezdtem beszélni
a *megmosolyogtató*
mégis halálosan rossz kis időkről
viszolyogtató ködökről a merülés illatáról
és a felejtés hosszú szomjúságot okozó
kalandjáról
lepedőm feltekerződött egész
a derekamig a matrac buján
kibuggyanó meztelensége
egyszerre zavarni kezdett lám
az ember így *egyedül levésében* mennyire
szemérmes tud lenni mellembe húztam föl
combomat föl a fájdalomig
must- és vérszaga volt a mozdulatnak
a társakra gondoltam
kik tündökölnék megkötött alkukon vagy
fetrengenek megkötetlen cipőjüket gyűrve
párnául fejük alá Elhagyottakról így
tűnődik az elhagyott ám a rontás
hegét sehol sem tudtam kitapintani
az emlék közönyösen hideg bőrén
ezért a sorsnak sem adhattam több esélyt
ami ilyenkor egy hanyag mozdulattal
mégiscsak előhozható mert a történeteknek
össze kell állniuk egyetlen hanyatlásba
csomagolt sikoltássá - tudtam - és tehetetlen
éreztem mennyire
szomorú vagy most kisimogatva
reménytelen makacssággal a siker
egyre gyűrőttebb sztaniolpapírját
a szőlőtőkék fölötti kékben vízköpőkkel
nézel farkasszemet s a szemközti hegyek
fölszikrázását bámulod

Kutyával kakassal
viperával majommal a bőrzsákban
lábunk alatt a nehéz fatalppal
hullámozó tengeren hajnalon virradni meg
szégyennel halálfélelemmel feltöltezve
bár pontosan nem fölfejthető mikor és
mennyire voltunk gyilkosai
s hány drága *lénynek*

nem tudható a büntetés mértéke felér-e
csékélyke életünkkel és
ártatlanságból elkövetett
valahány bűneinkkel összhangban
van-e napi megtöretésünk
úgy ébredek nyelvem alá
beköltöztek a zsilettpengék párnám
verejtékhalmára
férgek peregnek elő fülemből
szememből körmeim alól
tolatnak elő a kövér férgek
másznak szét elhasznált testemen
s hol egykor a vér zuhogását
hallgattam most száraz homokot
kavar valaki itt felejtett lélegzete
: húzódnék vissza rejteném bőrömet
a bőröm alá
a telefonban kerengő vitorláshal
lakik hívnálak
de te szomorú vagy a hegyen
várod az őszt állva akarsz eldőlni
mint a fák s hogy nem komikus mégsem
attól lehet sorra hallgatnak el benned
a hangok kiirtott hangszerek emléke
bolyong a vizek fölött
visszhanggal beszélgettek rajtuk a lányok
kiknek már nem várjuk a visszatértét

Nem voltunk egymás javára
s javaink sem a javunkra váltak
nem voltunk jók pedig a jóság
gyakorta megkeresett minket
szelíd volt és a követ is leemelte
a koponyánkról
olyankor sírtunk belül
vagy csak a szélverést éreztük
az eső szagát a jövőben
kereskedő mondatokat kifejtettük
napjaink szürke meddőhányói alól
s hogy hiába volt éreztük
már akkor is - mert hiába volt
a strandokra kifeküdtek
a jóllakott alligátorok
modernségről bőfögtek véresedő szájjal
lehet akkortájt boncoltam
föl az üvegrózsát talán
agyamban lüktet azóta is
az áttetsző grammatikánál pontosabb
szerkezet keresővonalaim
önmagukba értek vissza később -

hozzám bár már én is
elmozdulni látszottam onnan
egyetlen nézőpontból sem volt
látható a vigasztalanul merülő szerkezet
így veszítjük el hát önmagunkat
rémlik egy korai mondatom valahonnan
mondanám az időből ha az effajta mondatoknak
értelmük lenne még habár lehetne
de te szomorú vagy
reménytelen képverseket aggatsz
a köd magasról alázuhanó falára
egyedül maradván e mediterrán télben
elbizonytalanodott lélekkel a fagy
meghívójára várva
az ironia könnyű pikkelyei mégiscsak
leperegnek a bőrödről
meztelen állsz negyvenen túli férfi
körbeleng szégyen körbelengnek
a szilánkjaira robbant élet lassított
tartozékai
És még ezek a - hogy is mondjam - *idők*
egyenlőtlen küzdelem ez akár a többi is

Elsüllyedt szonettek

(szárnya sem)

Csak megérintette, s tovalebbsz, s
nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát,
s az nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba

(hol az Isten?)

Nyomot sem hagyva maga után...
Szárnya sem vesztette hímporát,
s *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,

lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta

kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette. S tovalebbent

(hagyta szétesni)

Szárnya sem vesztette hímporát,
s *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.

Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.

Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:

szerelme átment a holnapba -
csak megérintette, s tovalebbent.

Nyomot sem hagyva maga után

(játékát, forró)

S *az* nem tudta többé, hol az Isten -
Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek,
kék. Pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.

Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát

(nagy, kerek)

Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbent,
nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát.
S *az* nem tudta többé, hol az Isten

(átütött a semmi)

Mint játékát forró kisgyerek...
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát,
s *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni

(papírvirágokat szórt)

Hold gurult az égen. Nagy. Kerek.
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe.

Lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta

kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba,
csak megérintette. S tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.

Szárnya sem vesztette hímporát.
S *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni.
Mint játékát forró kisgyerek

(örvény kavarta)

Kék pofáján átütött a semmi,
papírvirágokat szórt a vízbe.
Lába nyomát örvény kavarta.

Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta. A múltját hitte:

szerelme átment a holnapba,
csak. Megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.

Szárnya sem vesztette hímporát,
s *az* nem tudta többé, hol az Isten,
csak. Összetörte, s hagyta. Szétesni

mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult. Az égen, nagy. Kerek

(nem ismert rá)

Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre

mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.

Csak megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát
s *az* nem tudta többé, hol az Isten.

Csak összetörte, s hagyta szétesni
mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a... Semmi

(mely kísértette)

Lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta.
Kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme. Átment a holnapba,
csak megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát,
s az nem tudta többé, hol az Isten.
Csak. Összetörte. S hagyta. Szétesni
mint. Játékát forró. Kisgyerek
hold. Gurult az égen. Nagy. Kerek.
Kék. pofáján átütött. A semmi
papírvirágokat szórt a vízbe

(kettévágta, hitte)

Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbent.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát.
S az nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni.
Mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek.
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe.
Lába nyomát örvény kavarta

(átment a holnapba)

mely kísértette - a fényes balta
kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbent,

nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát -
s *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte. S hagyta szétesni,

Mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta,
szájában nem ismert rá. Az ízre

(megérintette, tovalebbsen)

Kettévágta a múltját. Hitte:
szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbsen.
Nyomot sem hagyva maga után.

Szárnya sem vesztette hímporát.
S *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte. S hagyta szétesni.
Mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen. Nagy, kerek
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe,
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre
mely kísértette. - A fényes balta

(nyomot se hagyva)

Szerelme átment a holnapba.
Csak megérintette, s tovalebbsen.
Nyomot sem hagyva maga után.
Szárnya sem vesztette hímporát.
S *az* nem tudta többé, hol az Isten.
Csak összetörte, s hagyta szétesni.
Mint játékát forró kisgyerek.
Hold gurult az égen, nagy, kerek.
Kék pofáján átütött a semmi.
Papírvirágokat szórt a vízbe.
lába nyomát örvény kavarta.
Szájában nem ismert rá az ízre.
Mely kísértette - a fényes balta.
Kettévágta a múltját. Hitte -

Elutasítás

Az ölébe teszi. De
nem nyúl érte. Meleg
combjain haldoklik
a *tárgy*.
Az ablakon túl szél, lassan
bealkonyul. Nehéz
levegőben egyedül vonszolja
magát tovább

Érintés

Közel engedte
magához
de föltárulkozása elmaradt
Ismeretlen lihegés
kerengett sokáig a falak
között
és vágyódás, amit
azóta sem érthet

Évforduló

A levegő szürke
szemcséi között
feloldódik az előkeveredett
hang.
Összenéznek, nem
tudják lefordítani
egymás tekintetét.
Elfordulnak,
tapéták lassú kiterjedésébe
vesznek bele, ahogy
sort sor alá, szomjasan

Fél-halandzsa

valahova
menendez menendez
menendez menendez
vala
hova utu
rea

Halvér

Elfelejtkezhetél róla,
a hal vére kialudt a tálon.
Az ágyon hagytad.
Összegörnyedve hevertem
a padlón hajnalig.
Álmom mély volt
és haszontalan.
A leejtett kő visszhangját
várom

Hamuszárnyak*

És lassan beesteledett.
Tudta, már sohasem fogja
megszokni a hegyek arcra bukó árnyát,
szemét eltakarta a tenyerével, de ujjai
résén keresztül látnia kellett a lustán
fehérségbe emelkedő sziklát. A vesztesek
öröme fogta el, melyet azért mégsem
tudott pontosan elhelyezni magában.
Az asztalon kettévágott karfiol, akár a
félbetépett emberi agy, moccant,
lúktetett. Hidegség indult el
benne, azután megállt, a csontjaiban.
És fűjt a szél odakint, akár azon az estén.
A homokvárak is álltak, a hajó
árboca ott táncolt a kikötőben, az ég ábráit
sem rajzolták még szét a madarak.
Könnyed, halott léptekkel közeledett,
lába nem hagyott nyomot a puha fővenyen,
így sohasem érkezett meg - csak sirályok
szűnni nem akaró jajgatásában
vált véglegessé jelenléte a tájon.
Nincs a felejtésnek üzenete. Ez volt
az utolsó üzenet tőle. Csuklóján
elindult a vér, szemüregében
sötétlett az átnedvesedett homok.
És még mindig, ott az esteledésben, akkor.

Vörösbort töltött, sokat
a whisky után, de nem volt képes
megérinteni a pohár üvegét.
Zavarta az ismeretlenből közeledő
nő előre küldött üzenete is, az idegen
és ideges illat, mely telitöltötte
indázó szaxofonhangokkal
a fülét. Félt is talán, megérintve
a jövőben már kirajzolódott végleges
történettől. Szerette volna, ha
sors helyett élete sodorná
magával. Csak állnia kellett, várni
a zuhanást. Beszélgetése önmagával
egyre furcsábbá vált, mintha
a másik folyton elsírná szemközt magát.
És a szürkületben folytatódott, ami nem kezdődött el

* Feljegyzések Kovács Péter ismeretlen képéhez

Homály

A dolgok
folyamatosan nem történnek
meg.
Mondhatnánk, napok
óta, de
a nem-történés keresztbe
harapja az időt.
Napok nem óta
- így lehet.
Esőben kezdődött, valaki
ahogy észrevette. Hatalmas
cseppek álltak
a levegőben.
Nem esőcseppek.
Nem eső cseppek.
Nemes ő-cseppek.
Mik hanem

Júlia, szépasszony

Lovaink gázolnak,
Szügyig forgolódnak
E megáradott éjben.
Zajlik a jég, hej, szűz!
Házamból messze űz
Most hazám és a vérem,
Miként a darvakkal,
Mint nagy madarakkal
Messzire szállt reményem.

Hátam mögött rablók,
Országot bitanglók
Poharának csengése,
Elöttem idegen
Ország, kiben nekem
Lész keserű mentségem,
Vagyok hát bujdosó,
Nyelvemre könnytől só
Szárad hazám nevére.

Júlia, szép asszony,
Az Isten megtartson
Virágozó szépségben,
Övezzen gazdagság
Kóborló poéták
Csókszomjas kedvére,
Halovány jég-arcod
Befalazza sorsom
Szomorúság mélyébe.

Kiket kell elhagynom,
Búcsúm most megáldjon
Titeket, végváriak!
Sebesülni vitéz,
Hazáért halni kész
Mégis elárvult fiak,
Véretek előttem
Hatalmas mezőkben
Áldozatra példát ad.

Mert Magyarországon,
Sebesült hazámban
Most olyan idők járnak,
Csapdákat állítanak,
Rágalmat hajítanak
Az igaz poétának,
Szép magyar szaváért,
Hűséges kardjáért
Néki béklyót ajánlnak.

Júlia, szépasszony,
Hátamban a rablók
E megáradott éjben,
Csapdákat állítanak,
Rágalmat hajítanak
S lesz keserű mentségem,
Kiket kell elhagynom,
Az Isten megtartsa
Hát hazámat és téged.

1975 ...

Kő

Megszabadulni akart
utoljára
eldobta a követ is
Azóta követi
: tudja

Költözés

Pelczer Istvánnak

Fölemeli, arrébb fogja vinni,
a helyén egyre táguló, mélyülő üresség.
Le fogja tenni.
Már látható,
hogymásfajta ürességet fed le vele.
El, majd.
Követi a magáramaradás szélmart útjeleit
- és e követés ritkás fokozatai
egyre jobban kimerítik.
Nem érti meg egészben
(saját történetét hogyan is értené),
tanácstalan, mibe márthatná, hogy
láthatóvá tegye a sors homályos erejét,
és/de
mert részleteiben sem kerül közelebb,
hozzá,
áthatja a szorongás, és meglepi a halál
életcafrangokkal elfedhetetlen színessége.
Mozart Requiemje
(kissé közhelyes) szivárog elő
a zöld karosszék várandós karfájából.
Hátradől, az ablak terén átvág
a szögletes orientál szomszéd,
lehunyt szemmel várja a fénykorlátozást.

Azután a szoprán,
hirtelen és végérvényesen
siklik ki fent a szólamából,
fekete nő, flitterektől
szabadon hagyott párnás hátát
rázza a zokogás - elalél, behorpad,
a lépcsőforduló alatti falhoz támasztják
majd, lehet, ottfelejtik.
A Red Roof Inn fényreklámja
kiharapja a maradék melegséget
az éjszakából.
Megpróbálja könnyedebben,
de a gyámoltalanra sikeredett
hívásra nem
érkeznek a csengő válaszok.
Az utak állandóan felfelé vezetnek,
ő pedig állandóan lejjebb
és lejjebb találja meg
a dolgok elvezetéséhez szükséges
teljes mondatot.
Vergődő falevelek között
álomba bugyolált férfitorzó,
elsuhanó női árnyalak, apró
kacaj, hús ráérzések
elmulasztott érintései.
Szájszag,
ordenáre halmosakodás,
a nemtudás méltósága. Másrésről
hiábavaló erőfeszítések, a
mind rosszabbul záródó fedő
alól a testi szétesés
mérges gőzei fölszivárognak.
Mégsem teszi le, tartja, forgatja
a kezében, tartja és úgy járja körül,
fogja, tartja, fogva tartja a
makacs megtartással éppen,
vagy csak nem érez rá
a pontos helyére. Megszokta
hogyan ott, úgy,
hozzárendelődtek a mozdulatai,
viszonyba rendeződött környezete
tárgyaival, s e viszonyrendszeren
keresztül
a világgal ő is. Vele, ő is. Rajta, keresztül.
Vagy át.
Ettől eszmél rá a tárgyak láthatatlan
gyökerére, melyekkel mohó
láthatatlanságban kapaszkodnak
lefelé, egymásba,

oldalt is még,
az emberi kiterjedések közé.
Elmozdításukkal
a térben keletkező
fájdalmas üregek szaporodnak,
riadalmuk megérezhető, ahogy áthalad
a saját árnyéka alatt. Magányát
felszaggatott létsebek tolják el így
a kétségbeesés felé.
Csak a mozdulatlanság
tűnik elfogadhatónak,
a tettélenség, mint
lehetséges magyarázat. Kaktusz
ejti bágyadt mancsát a babaház
köveire, sárgán
ráomlik azonnal a Nap.
Mégis leteszi. A két mozdulat
közötti időben történik el,
megborzad és meg is tisztul
a ráismerésben,
összegömbölyödve próbál befurakodni
az elmozdítással fölszakadt helyre,
nyomakszik a lehetségesnek látszó
életterekbe vissza,
s ahogy átveszi a tér gödrének
valamennyi görbületét, álomszerű
öntudatlanságba, léttélenségbe emeli
a visszaszületés eszeveszett vacogása

Princeton - Torontó, 1996. július 2-6.

Közeledés

I.

áthaladsz egy sötét udvaron
törmelék hűgyszag penészes homály
belépsz Tétován nézed a szobát
tépett függöny Lóg az ablakon
az asztalon alma Nagy halom
könyv Valaki egy hervadt orgonát
hagyott ott A levegőben sovány
szárnyad Kitölti a fájdalom
a kilincs még kezekben Remeg
ujjad Hűvös fém emléke ébred
: szégyen Mohón keresi szemed
a *másikat* Hirtelen megérted
hogy ez lesz az utolsó menet
lerogysz Gyomrodba húzod fel térded

II.

a hídon mostanában éj van
halk neszekkel vizet ér Az álom
leng a fényes hideg pókfonálon
alszik A lét zöld dióhéjban

zöld dióhéjban híd és éj van
bárányszív Lüktet homályos tálon
fönnakad a lét fényhideg hálón
: fuldokló kéz zsíros fazékban

hídon álom és zöld dióhéj
van Jeges ágakról aláhull a
fekete Bárányszív kihűlt éj

a test meghasad Kifáradt gyurma
álomban zöld dióhéj Lóganéj
a hídon Áll hallgat Vár és tudja

III.

ez már a hajnal fényrongyai
föllebegnek Te még Félkönyéken
mintha egy Szinyei-Merse képen
épp akarsz valamit mondani

mert rezzennek tested halmai
vörösbőr-nyomok Öled medrében
így *öledött meg* nemrég a szégyen
az asztalon Még a tegnapi

tenger és vacsoramorzsalék
álmodat tartja A lepkecsontváz
valék tudatlan Benned valék

a gyönyör tömött bárkái hozták
a halált és úgy Zuhantunk szét
ahogy a könyvek egykor Megmondták

Langusztá

Reggelire fagyott ollók,
néhány üvegdarab.
A tálcán a nedves kés
mellett kevéske ecet.
Hal.
Héj, hagyma, rizs,
bor, hús és a kukacok

Mázolás

Költőnk nyelvtant tanít. Beköltözik
mulatságos példamondatokba.
Rág és lefed, elborít, pusztul.
Rajta van, mint anyagon a rozsda.

Az ősz szálak... hogy szövük át
meg át. Veresborok felejthető hőse.
Külvárosi buszmegálló. Lepattogzott
tájrról a zománc. Most jön meg tőle,
most indul hozzá. Kifelé belőle.

„Én utálok ezt az egészet.” Ő mondja
vagy én mondom. A kettő most összeecsúszik.
Elnézi magát, ahogy vergődik,
a kakaóban fuldokló légy is úszik,
csak a nézőpont...

Persze, lehetnek kérdések még.
Jöhetnek, félretolt ételéből ehetnek.
Rongy kis fazonokra derül fel az ég.

Magában morog. Görnyedve ázik.
Rossz költők... s még rosszabb korok

Meredély

Még
tart az éjszaka, nehéz
vasai fölmerednek. Gyermekek
játszik, üveggolyó
elgurul. Lehetetlen, pedig
végig kísérte zajtalan
pusztulását

A szomjúság nyelvén

Petőfi S. János koszorúgyűjteményébe

(Alkonyati vernisszázs)

mészfalban Homályos patkánylyukak
befelé Táruló boltozat fakó
alkonyati vernisszázs Arcukat
ronggyal lefedik Árnyukon hintaló

lép át A szentek Nyomában huzat
kever pernyét Kereng az ūrben Hajó
árbocán gyermek Semmibe mutat
ó Jel mely mégiscsak Hiába való

akár A létre visszapergő méz
hallgat De minden homályból Ő néz
át a Hatalmas arcú zabál Földet

lombok között Száraz neszező kéz
matat Aláhull az elvesző Rész
a lélek Járatai eltömődtek

(Arcodhoz mászik)

a lélek járatai Eltömődtek
már Homok pereg lágy lepedőre
S hangyák nyála csak Kevés erőre
lenne Szükség a horizontig Jönnék
előre A lények Zabálnak földet
jajgatás Alvad elmerül Kőbe
olvad a karja felvésve Bűne
szétárad rezgő Csápok erőlködnek
följebb Csontból az emlék Kiválik
mögéje ért Illatok lefödnek
s Halottan néz foszlik Szét a másik
esik a lélek Ázik lehet Könnyebb
a mondhatatlan Arcodhoz mászik
űrpor és eső Ūtődik a ködnek

(Lebontogatja csontját)

űrpor és Eső ūtődik a ködnek
Vér fölszivárog Izmok erőlködnek
mélyben Hangyák áradnak a hajnal
repedésein Letakart arccal
a halott Lány hever Verejtécsöppek
dermednek a combján Haját a földnek
adja szétvágott Szemén tompa zajjal
át a kép zuhan Magára hagyja
a látvány Az emlék Lebontogatja
csontját az Érzelmek könnyű Fogatja
a kisgyermekkel Száll tépett utat
szánt A kerék minden Vad fordulatra
felsír és ölében a halott Apja
feltartott ujj a semmire mutat

(A kő fogadja)

feltartott ujjá Semmire mutat
ott Van és talán már Nem lesz ott soha
nincs a szeretetre Sem többé oka
verdeső Szárny a fölsértett tudat

kutatja Mi vetette sorsukat
oda Az agy lágy lüktető Kocsonya
loccsan ahogy A kő fogadja Csoda
sincs eső Veri a patkánylyukat

férgek kara Lepedőn felugat
keze Lelóg a földre Titkukat
kibontja Felhasad kihül Nagykabát

verdes Ledönti a korhadtt szilvafát
valami Fény a partról még Odalát
betemette már a hó Az utat

(Bemozdul a képbe)

betemette már a hó Az utat
sötét lökés A testre mért ütés ez -
sikoly Zuhanás s utána Mozdulat
felé Egy félhalott ahogy Felébredt

a fény Kötélén a pók vár Tucat
nyi áldozat Szeme rámered Tépked
ködöt Beborítja könnyü ámulat
előre dől Akár ha lusta részeg

hajó Fedélzetén egy zongorahúr
bemozdul A képbe a gyűrűk árnya
sokáig áll Csak áll és néz Utána

ez hát A kis belezők arany Kora
sötétben - a kéz magára Húz földet
odafent akasztott Varjak zörögnek

(Einstein-éj)

odafent akasztott varjak Zörögnek
Einstein-éj - kockát vet Istenkéz Följebb
szétszórt zsetonok A csillagképek

mögül arca Rámered a világra
nézi elejti Többé nem csodálja
rálép álmában Felsír a gyerek

kint Kutyaugatás emléke Szítál
karja Bénán lelóg A lábainál
a mélység Kékvörös pora kereng
akár A nyugati szél Nyomában tél
nyomában sár meghal Mire odaér
a párnán Csak dermedt hamusziget
a száraz Mákgubók egyre zörögnek
átszivárog vére Arccal a ködnek

(Semmivel teli)

átszivárog vére arccal A ködnek
tétova hideg nyúllábak Ütődnek
oldalához a hangok Beleégnek
a dörrenésbe Kilógó nagy fércék
hósávok feketén Jajdult a föld
nyomán Föléje kerül És csak mintha
mosolyog Ingét lefosztja Hajítja
a tűzbe És felnevetnek Lángok
között Bágyasztó hullám merül Átcsap
húsában rázkódik Ébred Az állat
szimatolva Fölemeli orrát
nézi Gyöngéd terror Ahogy emeli
átnyúl rajta Öle semmivel Teli
selymek Homályában patkány Matat

(Felhúzott térdel)

selymek Homályában patkány Matat
szemét között Felhúzott térdel Sújja
a Szívnek meg kell halnia Hanyatt
fekszik Beomlott is Az idő Kútja
csobban Homályhoz ér A pillanat
kitárul Fordul Megérinti újra
szétporlad Szemhéja mögött falak
hidege és A fejét belefúrva
borzong Az oszlopsoron túl a szárny Ráng
a múlt Egy pillanat és szétszéled
mégis Romlott napfelkelte-kék Hátrébb
nyúl Kezéhez ütődnek a fényes
drótok Teste a holt vásznakon Átéig
leng Az inga szétrágja A létet

(Szétrágja a létet)

leng az inga Szétrágja a létet
elsuhan A vonat égő tájon Fut
át Porcelán éjszaka kísértet

kereng szél Ropogtat lassú szenet
a Hiány közben Elrohasztja Húsát
belepik Nagyfejű ezüst legyek

homály Ereit dagadt kötelek
átragozzák A felé borult éhség
nyelvén Matt hideg szívének Mered

hosszan Feloldódik a pillanat
szénmorzsán Csikorog az elfolyt Fénycsík
peremén lóg Nem ér oda Marad

végül feléje Nyúl felsír A másik
merül s Az arca zöld Holdfényben ázik

(Beleégett zuhanás)

merül s Az arca zöld Holdfényben ázik
kihúlt szivarhamu Ablak Peremén
remeg Alánéz szédül és ha bármit
lát - Isten Kioltja benne a reményt
a sáros deszkákon Megolvadt szögek
Szétszorognak Mennyei ólomöntés
keserű füstje Árny tömjént töltöget
a résekbe Arca nyitva Szárny fönt és
a beleégett zuhanás Rajzolat
a kőben Mintha értené Pedig csak
álmodja vagy Éli és még A vonat
is majd A közelgő forró Kavicspad
óceándörgésbe fulladt Részlet
:meredő Vasak közt vezetékek

(Elfordul benne)

meredő vasak közt Vezetékek
alvadt árnya A falban Patkányjárat
huzat Surran sikoltva Felébred

Szégyen-méz Nem tudja milyen Vétek
borít mögéje Szikár homály-árnyat
elborzad Bár édes Mit elé tesz

le Fölemelné mozdul Leejti
megreccsen Elfordul benne A váz is
fluoreszkál akár Cipőpertli
melynek végén ott Fityeg London Párizs

látta Nem látott semmit És ennyi
fulladt nyakon a Forró kavics-kláris
akad az ágra bodza Belengi
kényes testében Lassú halál Játszik

(Homályt fal)

kényes Testében lassú halál Játszik
a kihalt utcákon Megáll És lépked
ismét Mögötte fehér visszhang Vérpád
árnyéka Ropog mélyen mintha Másik

motoszkál Rátalál végül A holdra
denevér tapad Homályt fal a szája
még nem sejti Az egész üres Forma

előredől Haján lét finom korma
Csukott halak És vergődés Utána
bámul Esését nincs aki Fölfogja

a sírást Visszatér mögötte Ébred
emelkedő térben A gyermek mászik
át markában Véres fog Már látszik
mancsa Rezzen emeli a létet

(Emeli a létet)

Mancsa rezzen emeli A létet
párába vonja Száján hab s vér Játszik
s halál Követi amerre lépked
vár Felhasadt horizontnál A másik

elvéti útját Utána mordul
oldalt húzódik Vissza fájás éri
kedvetlenül Kortyol még a borból

nem jut el Mégsem a megemelt létig
hunyorog Tudja A vak dombon Túl
már nem lesz így Hát nem is játssza végig

majd Átszakadt vásznon hideg Képek
üregek Később fogja el a pánik
csak Szájában hangyák Nevetgélnek
oldalán mart seb Nem jut el odáig

(Romkert a képen)

oldalán mart Seb nem jut El Odáig
fekszik Szétszivárog esőverésben
szimatol Nyög a másik kettő Párzik

beég a széle A romkert A képen
merül Szédület elfog alig Látszik
sovány Vállá homályt mereget Éppen

törött szobrok Szomjan szökőkutak
permete szítál Sebre kötésre
mögötte áll de Nem veszi észre
földet Húz rá Elvonja arcukat

fölmered menedék után Kutat
kirajzolódik Végső szökése
nincs Kapaszkodik Rácsüng a létre
mészfalban Homályos patkánylyukak

(LASSÚ HALÁLT JÁTSZIK)

MÉSZFALBAN HOMÁLYOS PATKÁNYLYUKAK
A LÉLEK JÁRATAI ELTÖMÖDTEK
ŰRPOR ÉS ESŐ ŪTŐDIK A KÖDNEK
FELTARTOTT UJJ A SEMMIRE MUTAT

BETEMETTE MÁR A HÓ AZ UTAT
ODAFENT AKASZTOTT VARJAK ZÖRÖGNEK
ÁTSZIVÁROG VÉRE ARCCAL A KÖDNEK
SELYMEK HOMÁLYÁBAN PATKÁNY MATAT

LENG AZ INGA SZÉTRÁGJA A LÉTET
MERÜL S AZ ARCA ZÖLD HOLDFÉNYBEN ÁZIK
MEREDŐ VASAK KÖZT VEZETÉKEK

KÉNYES TESTÉBEN LASSÚ HALÁL JÁTSZIK
MANCSA REZZEN EMELI A LÉTET
OLDALÁN MART SEB NEM JUT EL ODÁIG

Mesterszonett-kópiák

16.

befelé Táruló boltozat fakó
már Homok pereg lágy lepedőre
Vér fölszivárog Izmok erőlködnek
ott Van és talán már Nem lesz ott soha
sötét lökés A testre mért ütés ez -
Einstein-éj - kockát vet Istenkéz Följebb
tétova hideg nyúllábak Ütődnek
szemét között Felhúzott térddel Sújja
elsuhan A vonat égő tájon Fut
kihúlt szivarhamu Ablak peremén
alvadt árnya A falban Patkányjárat
a kihalt utcákon Megáll És lépked
párába vonja Száján hab s vér Játszik
fekszik Szétszivárog esőverésben

17.

alkonyati vernisszázs Arcukat
S hangyák nyála csak Kevés erőre
mélyben Hangyák áradnak a hajnal
nincs a szeretetre Sem többé oka
sikoly Zuhanás s utána Mozdulat
szétszórt zsetonok A csillagképek
oldalához a hangok Beleégnek
a Szívnek meg kell halnia Hanyatt
át Porcelán éjszaka kísértet
remeg Alánéz szédül és ha bármit
huzat Surran sikoltva Felébred
ismét Mögötte fehér visszhang Vérpád
s halál Követi amerre lépked
szimatol Nyög a másik kettő Párizs

18.

ronggyal lefedik Árnyukon hintaló
lenne Szükség a horizontig Jönnék
repedéseim Letakart arccal
verdeső Szárny a fölsértett tudat
felé Egy félhalott ahogy Felébred
mögül arca Rámered a világra
a dörrenésbe Kilógó nagy fércek
fekszik Beomlott is Az idő Kútja
kereng szél Ropogtat lassú szöveget
lát - Isten Kioltja benne a reményt
Szégyen-méz Nem tudja milyen Vétek
árnyéka Ropog mélyen mintha Másik
vár Felhasadt horizontnál A másik
beég a széle A romkert A képen

19.

lép át A szentek Nyomában huzat
előre A lények Zabálnak földet
a halott Lány hever Verejtékcsopek
kutatja Mi vetette sorsukat
a fény Kötélén a pók vár Tucat
nézi elejti Többé nem csodálja
hósávok feketén Jajdult a föld
csobban Homályhoz ér A pillanat
a Hiány közben Elrohasztja Húsát
a sáros deszkákon Megolvadt szögek
borít mögéje Szikár homály-árnyat
motoszkál Rátalál végül A holdra
elvéti útját Utána mordul
merül Szédület elfog alig Látszik

20.

kever pernyét Kereng az ūrben Hajó
jajgatás Alvad elmerül Kőbe
dermednek a combján Haját a földnek
oda Az agy lágy lüktető Kocsonya
nyi áldozat Szeme rámered Tépked
rálép álmában Felsír a gyermek
nyomán Föléje kerül És csak mintha
kitárul Fordul Megérinti újra
belepik Nagyfejú ezüst legyek
Szétszorognak Mennyei ólomöntés
elborzad Bár édes Mit elé tesz
denevér tapad Homályt fal a szája
oldalt húzódik Vissza fájás éri
sovány Vállá homályt mereget Éppen

21.

árbocán gyermek Semmibe mutat
olvad a karja felvésve Bűne
adja szétszivarog Szemén tompa zajjal
loccsan ahogy A kő fogadja Csoda
ködöt Beborítja könnyű ámulat
kint Kutyaugatás emléke Szítál
mosolyog Ingét lefosztja Hajítja
szétporlad Szemhéja mögött falak
homály ereit dagadt kötelek
keserű füstje Árny tömjént töltöget
le Fölemelné mozdul Leejti
még nem sejti Az egész üres Forma
kedvetlenül Kortyol még a borból
törött szobrok Szomjan szökőkutak

22.

ó Jel mely mégiscsak Hiába való
szétárad rezgő Csápok erőlködnek
át a kép zuhan Magára hagyja
nincs eső Veri a patkánylyukat
előre dől Akár ha lusta részeg
karja Bénán lelóg A lábainál
a tűzbe És felnevetnek Lángok
hidege és A fejét belefúrva
átragozzák A felé borult éhség
a résekbe Arca nyitva Szárny fönt és
megreccsen Elfordul benne A váz is
előredől Haján lét finom korma
nem jut el Mégsem a megemelt létig
permete szítál Sebre kötésre

23.

akár A létre visszapergő méz
följebb Csontból az emlék Kiválik
a látvány Az emlék Lebontogatja
férges kara Lepedőn felugat
hajó Fedélzetén egy zongorahúr
a mélység Kékvörös pora kereng
között Bágyasztó hullám merül Átcsap
borzong Az oszlopsoron túl a szárny Ráng
nyelvén Matt hideg szívének Mered
a beleégett zuhanás Rajzolat
fluoreszkál akár Cipőpertli
Csukott halak És vergődés Utána
hunyorog Tudja A vak dombon Túl
mögötte áll de Nem veszi észre

24.

hallgat De minden homályból Ő néz
mögéje ért Illatok lefödnek
csontját az Érzelmek könnyű Fogatja
keze Lelóg a földre Titkukat
bemozdul A képbe a gyűrűk árnya
akár A nyugati szél Nyomában tél
húsában rázkódik Ébred Az állat
a múlt Egy pillanat és szétszéled
hosszan Feloldódik a pillanat
a köben Mintha értené Pedig csak
melynek végén ott Fityeg London Párizs
bámul esését sincs aki Fölfogja
már nem lesz így Hát nem is játssza végig
földet Húz rá Elvonja arcukat

25.

át a Hatalmas arcú zabál Földet
s Halottan néz foszlik Szét a másik
a kisgyermekkel Száll tépett utat
kibontja Felhasad kihűl Nagykabát
sokáig áll Csak áll és néz Utána
nyomában sár meghal Mire odaér
szimatolva Fölemeli orrát
mégis romlott napfelkelte-kék Hátrébb
szénmorzsán Csikorog az elfolyt Fénycsík
álmodja vagy Éli és még A vonat
látta Nem látott semmit És ennyi
a sírást Visszatér mögötte Ébred
majd Átszakadt vásznon hideg Képek
fölmered menedék után Kutat

26.

lombok között Száraz neszező kéz
esik a lélek Ázik lehet Könnyebb
szánt A kerék minden Vad fordulatra
verdes Ledönti a korhadt szilvafát
ez hát A kis belezők arany Kora
a párnán Csak dermedt hamusziget
nézi Gyöngéd terror Ahogy emeli
nyúl Kezéhez ütődnek a fényes
peremén lóg Nem ér oda Marad
is majd A közelgő forró Kavicspad
fulladt nyakon a Forró kavics-kláris
emelkedő térben A gyermek mászik
üregek Később fogja el a pánik
kirajzolódik Végső szökése

27.

matat Aláhull az elvesző Rész
a mondhatatlan Arcodhoz mászik
felsír és ölében a halott Apja
valami Fény a partról még Odalát
sötétben - a kéz magára Húz földet
a száraz Mákgubók egyre zörögnek
átnyúl rajta Öle semmivel Teli
drótok Teste a holt vásznakon Átég
végül feléje Nyúl felsír A másik
óceándüörgésbe fulladt Részlet
akad az ágra bodza Belengi
át markában Véres fog Már látszik
csak Szájában hangyák Nevetgélnek
nincs Kapaszkodik Rácsüng a létre

Növekedés

A természet rosszul
világították meg. Hallani
a szivárgást, rozsdá
mozgolódását a vason
Homályban hagyott
szegletekben
kezd nőni, sírása ijesztő
lesz
és elkerülhetetlen

Összpróba

A szagától már
nem idegenkedett.
Súlytalan ottlétének végül
kiszolgáltatta magát.
Megtette, de nem érzett
felelősséget érte. A felelős lény
lámpája kialudt.
Kapaszkodott
a vállába - nem tudta
visszafordítani a faltól.
Tapadt tovább a hátán,
várta
a ragyogást

Poszt

A szív megállt. Már
csak a tenger hullámszik
bennem. A tenger

Rétegek

Végigkövették
a hang finom süllyedését
Még nem vélték érteni
ami később sorsszerűvé vált
Lombokkal
takaróztak, falfirkákkal, villamos
csengetésével

Záróra táján

Csak játszom
a riadalmat. Hideg elégtétellel
figyelem közben, hogyan válik le csontból
a hús, hogy őszül bele fejem az alkonyatba.
A fizetés ideje kezdődik el.
Lehetett volna
meggondoltabb a fogyasztás,
talán, ha,
most az emészthetetlenért is
meg kell adni, ami jár.
Drága játék volt
ez a, nem is tudom hogy
nevezhető, lakoma.
És ha
jobban megnézed, szomorú
lakmározás,
hivalkodó töltekezések,
rutinból elfogyasztott sors csupán.
A számlát
sem égi pincér hozza,
odavetve hever az asztal
sarkán, a salátástál és
a sülték dermedt maradéka közt.
Elzsírosodva, fölgyűrt sarokkal.
Odébb már kezdik fölrakni
a székeket az asztalokra, a
szuszogó harmonikás is
elpakolta hangszerét.
Kéretik
a ruhatárban hagyni a húsokat!,
hallatszik kintről, majd egyre
sűrűbben mondja a távozóknak
ugyanő valaki: *jó éjszakát!*

Magány-sorok 1994-ből

Lassan, a fejét föl sem emelve. Talán éjszaka, talán csak sötét, hosszan, lehetetlenül hosszan. Tehetetlenül hosszan, elnyúlásban. Így telt az idő, az idő valahol, *közben* lehetett, de már nem emlékezett rá, mi volt előtte, s hogy mi követte *azt*. A tetőablakon át csillagok, a csillagok között repülők, a repülők mögött Isten előderengése. A legnagyobb hiány mégiscsak ő, az Egyszemű lehet, de ezt elhessegette. A téglagyár mint komor, csontvázára visszafoszlott szörnyeteg, valahol ott lüktetett, a látvány mögött ott, lüktetett és lélegzett. Egy megrúgott rög indította el a csilléket, egy megindult rög rúgta le azokat, hosszan, fémes robajlással zúdultak lefelé, ordítás, vér, por, a zuhanás - *akkor*. Töltött, a borosüveg nyaka kellenetlenül koccant a pohár peremén, valószerűtlenül erős sugárban dőlt belőle a bor, *dőlt át*. A bornak dőlnie kell,

el kell dőlnie, mert eljön az éjféli, az éjféli a legrosszabb mind között, akkor mindennek kidől a lelke, a mindenségnek is valahová, valahová a semmibe, vagy azon is túlra, ezen nem volt mit gondolkodnia, a lelke. *Kidől mindenből a lélek végül.*

*A hangya átért az asztal túlsó sarkán dermedő
sajtdarabkákhoz. Hallgatott.*

Fülett, de nem hallotta a szél motozását a kerten, a kerten át ilyenkor kell eljönnie, nem ígerte, de el kell, hogy jöjjön. Hiába nem jött el már, évek óta *se már*. Meghalt talán. Meg is halhatott. Ha meg. Hosszú haja szétszívargott a földben, fekszik, ahogy ott fekszik lent az agyag ölelésében, milyen béke, a hallgatás milyen álmodozó mássága. S a zenék, ahogy körülveszik, az oldalát átütő gyökerek, a mellén átbukdácsoló gyökerek. Milyen zenék? Mifélek egyáltalán? Mióta él itt, s a megrúgott rögök hová? Hanyatt, a szőnyeg hideg bogai beleakadnak a bőr finom redőibe, a hajnal is hideg majd, merev és nehéz szagú, akár a bemosakodott műszerek. Ilyenkor aggódó gonddal kihelyezi a ceruzákat, az összeset, a szoba megtelik ceruzaforráccsal, puha, színes, meleg ceruzaforrács-reszeléssel, grafitporral, grafit-szél szítál. Azért még fülel, félretolja a reteszt. A lavór peremén vér szárad, nyúl vére, báránnyé lehet, vagy csak állaté, nehéz, fekete vér a lavór peremén. (*Laura merre mén?*) A reteszen is maradvány, velő, vér *az is*, vagy csak cékla megkocsonyásodott leve. A ceruzákat mind. Kinéz, feketeség gomolyog elő, szólítja, feketeség gomolyog elő. Az a nyúlós, rossz feketeség, amelyik emelkedik, eltömi a nevetés réseit. Pedig nevetni sem akart. Csak a nevét akarja kimondani, a nevét akarja, összecsomósodott, összeszáradt név, van, de már csak védekezik. Nem tudja kimondani. Van, de nincs. Van de Nink.

*A hangya emeli szép fejét. Állkapcsai közül
hosszú hajszálak, hajcsomók, a sajt megdermedt darabkái. Emeli. És hallgat.*

Könyvekben lapozgat, találomra, utálva turkálja elő a mondatokat, meztelenek, mint amaz, mint amaz egykoron, ha elnyúlt, dobogott, hullámozott, ha a szája elrepedt. **A dolog, ahogy mindenki tudni véli, az, ami körül a tulajdonságok összegyűltek.** A combjához ér, érinti saját testét ezáltal, rémület fogja el, hátrál a falig. A fal hűvös, deres lehet, mert érintésére hó szítál, hó vagy hőszerű, nagyszerű a hőszerű hó, szemhéja mögött négykézlábra ereszkedik a lány, majdnem felkiált. **Multa fero, ut placem genus irritabile vatum, cum scribo et supplex populi suffragia capto.** Ufólé íze rohad a szájban, súlyos betonlapok telefon fölött, könnyű piros telefon roppant beton-szarkofág(ja) mélyén - *idő*. »Magának nem fáj, mondja?« **Mély álom fog el arra a gondolatra, hogy nagyon szeretem magát.** Mély álom fogja el, szemét kitarja, ömlik belé a ragyogás, nyár, déli tengerek, fekete nő ordítása szállodai lepedők fehér körvonalán, ki körablakán a körvilágba, ömlenek belé a kontinens véget nem találó útjai, motelszobák, szotelmohák, szatelit-homály, beleütközik a képkertben a képkeretbe, a képen Bartók Béla első vonósnégyesét a felnégyelt játssza - Be la Bar Tok. Ki la bőr tök. Mér' fájna?

*A hangya friss ürülékén kuporog, szomorú fejét
szimatolva tolja előre a dermedt-sajt színű
éjszakába. Sír és onanizál.*

Meglocsolja a virágokat. Megeteti a papagájt. Megeteti a kanárit. Megeteti a teknősbékákat. Megeteti a halakat. Megeteti a macskát. Megeteti a kutyát. Megeteti a disznókat. Megeteti a patkányt. Megeteti az egeret. Megeteti a törpehörcsögöt. Megeteti a tehenet. Megeteti a lovat. Megeteti az ágaskodó vérállatot. Szuszog, horpadt oldalú bádogvödör a kezében, bokáig erő fakókék köpenyébe törli moslékos másik kezét. Vagy a harmadikat. Valamelyik beleharaphatott valamelyikbe, füléből lassan és megállíthatatlanul szivárog a vér. Asztalhoz ül, az asztal

fölötti lámpát halkan lengeti a huzat. Nem nyúl a kenyérhez, nem nyúl a szalonnához, nem nyúl a sajt megmaradt morzsáihoz, nem nyúl a széjjelhagyott hajszálakhoz, fejbőrdarabkákhöz, céltalan bőrlebernyegekhez. Bort ömleszt, a nyúlmaradékról lekaparja a penészt. Látja a késpenge fényes tükrében ellovagolni magát, jókedvűen ropogatja csontokat. A fejében éppen most cserélnek helyet csikorogva a szögek. Ezzel számolnia kellett, de a kétségbeesés elkerüli. Óvatosan körüljár, számba veszi a szoba dísztelen kitüremkedéseit, nézi a foltot, amelyet valaki, talán barát, odaejtett, és mérges volt rá akkor, a nagy árnyékot vető nyitott esernyőt a zongora fölött, nézi, a repedést, gonosz kalózcot vörös forradás, keresztülszeli a falat. Abba vágyik, bele a repedés melegébe, gyomrába húzott térdekkel a repedésben, kihallgatni a hangját, melyre már emlékezni sem emlékszik, mely talán elmerült valahol, kihallgatni a hangja emlékét, ráválaszolni lágyan, hogy - *de legszebb a tél.*

*Finom mancsocskáját előre tartva kardjába
dől a hideg hangya*

Szemben

A tükör fölért egész
a plafonig. Minden
látszott benne - a fölösleg
kiterjedései néha látványosan
szépek.
Halott apja is ott állt
a szétvert asztalnál, állt
és hallgatott.
A hangoknak nincs
visszatükröződésük, mondta hirtelen

Távolodás

I.

ez a szélverés Megalázó
ahogy csapkodja az ablakokat
homályba merül el a boltozat
on az írás Apa nyűtt zászló
val kezében Rossz lemezjátszó
recsegő slágerére Lép szokat
lan arccal Talán fénykép riogat
így Egy repülő égi átló
mentén húz Felfelé a korsó
mélyén Múlt ragacsos alvadéka
valami szerelem De torzó
ban maradt És holdszilánk A téglá
repedéseiben és Olcsó
kolbász Meg színesben biszku béla

II.

a tenger sirályokkal vemhes
piciny talpa alatt kagylók Csigák
ropognak Vitorlát lát Felkiált
meglódul Az állatka reszket

odabent Várja hogy majd csend lesz
kint nap Süt és átragyog A világ
üvegre olvad akár A hiány
árnyéka egy kavicsot felvesz

még az omlás Csak később Zajjal
zuhanás sója rakódik pilla
natra Bentre táguló jajjal

éli át öklét Összeszorítva
: lefelé Pedig öntudatlan
vérétől Sötét a fehér szikla

III.

fénytelen napok A késeken
homály Ablakfény Az olaj kihül
ahogy ott ül Mindig csak Egyedül
már Megérthető de Léttelen

hideg van Halkuló értelem
mel fogja át Leejti Felvidul
a percegésén Azután vadul
a fájdalom Átjár végtelen

nek tűnő Hang összeér Vége
a tehén Szájában teniszlabda
felsír És ragyog a méhe

béke-por szítál és széthasadva
lüktet Veranda hűs Kövére
dől le Szilvalekvárhamu Abda

Utazó

Megérkezését
nem tartotta számon
senki.
A napok
is ferdén peregtek el. Az
éjjeli szekrényen
hideg félórája
maradt
és az aritmikus ketyegés
a fürdőszoba hamis
márványtörülközőiben

Variáció

Nem boldogtalanul. Nem
boldogan. Nem későn. Előbb
már semmiképpen. Nem
ő. Más már soha. Nem
vele. Nélküle
örökre. De nem
úgy. Így
sem

szétterjedés, zuhanás

András Sándornak

följebb már csak a semmi
néma isten meg a számtalan ege
a porladó létet nem ismerő dalok
meg az árnyéktalan fehér szélverés
a táblán a jel a törések csíkjaival
visszaharapott gyökértelen igékkel
a teremtésből kilógó száználmas fércek
és

irányt már nem szabnak földi
szabályok súlytalanná válik
a test és titkos üregeiből
a lélek kacagva ellebeg szét -
míg a száj motyogva próbálja követni
a kimondhatatlan mondatot
mit egyetlennek vél a homály
két végén a sötétség a ragyogás

innen még látható tere lehetne
az elmozdulásnak a gravitáció
szelíd játéka erőszaka rajzolná át
benne a tárgyak és gondolatok útját
a kígyó is jelentene valamit akár
a fölösleges szeretet vagy említhető
lenne egy nyárban nagyanyám
aki prizmás üvegével játszik az
őszi délutánban kötözgeti
fáradatlan koszorúba
a színes sugarakat a szaporodó
fekete sugárral

a fények ferdén verődnek
a hajló boltozathoz apró sikollyal
veszik mind a hanyatlásba vissza
agy bozontos csomója vet kékes
sugarat a létbe tolongó
örvénylő ölü új terekre

a belekerülés tétova zavarai után
a bennelét szétszivárgó
állandósuló szégyene tölti meg
a kiürüléssel keletkezett emberi
ürességet - az emberi ürest
s mozgások eredőjeként
lebegés oldja fel az izomra emlékezés
meglóduló görcseit
kik akár a gyönyörben vergődő
összerándulnak s a
köthetetlenben szélednek szét

talán

köthetetlenben szélednek szét
összerándulnak
a gyönyörben vergődő akárkik
meglóduló görcseik izom emléke
feloldja a lebegés
mozgások eredője - üres
emberi üresség
emberi keletkezés kiürüléssel
szégyen tölti meg az állandósuló
szétszivárgó bennelétet
tétova zavarok után - a belekerülés

örvénylő ölü új terek
vetnek kékes sugarat a létbe
tolongó agy bozontos csomójára
a csont átlátható áthatolható
a hús hiábavaló rohamait
végérvényesen felváltják
a szétterjedés lusta evezői
a horizontok mind visszahanyatlanak
a ferde boltozathoz apró fények
hajolnak verődnek sikongva

fekete sugárral
szaporodó színes sugarakat
kötözget koszorúba
a fáradatlan délután
nagyanyám prizmás üvegével
játszik - lenni egy nyárban
említhető a szeretet
akár valami fölösleg
a kígyó útján gondolatok és
tárgyak valami jelentés akár
benne erőszak rajzolja át
szelíd játékká a gravitációt
lehetne elmozdulás innen
még látható a tér

ragyogás végén sötétség
a két homály
mit egyetlennek vél a mondat
motyogva követi próbálja
kimondhatatlan
a száj szét- és ellebeg míg
a lélek titkos üregeiből
kacagva kiválik
a földi test súlytalan
szabályok irányt nem szabnak
már

és
szánalmas fércek a teremtésből
kilógó igékkal visszaharapott
csíkok a tábla törött jelein
szélverés fehér árnyéktalan
meg létet nem ismerő dalok
porladó számtalan egek
meg a semmi néma isten
csak már legföljebb

Silver Spring - Washington, 1996. június 28. - július 1.

-&-